

Rada Miejska w Rygliszewie
wpłynęło dnia 19 MAR. 2019
znakZ up. BURMISTRZA
mgr Elżbieta Witek
INSPEKTOR

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Rygliszewie

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu
Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018
za rok 2017

I. Wstęp

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest obligatoryjnym zadaniem własnym gminy. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 przyjęty Uchwałą Nr XIX/158/16 Rady Miejskiej w Ryglicach z dnia 31 marca 2016 r.

Celem głównym programu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, a w szczególności funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe Gminnego Programu Wspierania Rodziny obejmują:

1. Diagnozowanie i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
3. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
4. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.
5. Uwrażliwianie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
6. Promowanie rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na jej rzecz.

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Ryglice, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takie, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska, a dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Działania będą nakierowane na możliwość ponownego powrotu dzieci do domu oraz na włączenie rodzin i dzieci do życia społecznego.

Działania i sposób realizacji programu:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
2. Działania na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.
3. Zapobieganie uzależnieniom dzieci i młodzieży.
4. Wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego.
5. Działania profilaktyczne na rzecz rodzin.
6. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Wsparcie interdyscyplinarne – współpraca wszystkich instytucji i służb wspierania rodziny.

W zakresie realizacji wymienionego celu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z wszystkimi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, Placówkami Oświatowymi, Sądem Rejonowym w Tarnowie, Komisariatem Policji, Placówkami Wsparcia Dziennego, organizacjami pozarządowymi w zakresie wsparcia, wzajemnej wymiany informacji oraz bieżącej diagnozy sytuacji rodzin.

Systematyczne diagnozowanie warunków życia oraz potrzeb rodzin o niskim statusie materialnym. Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (bezpieczeństwo socjalne).

W ramach pracy środowiskowej pracownicy socjalni podejmowali pracę socjalną z rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji finansowej, oprócz nadzoru nad wydatkami pracownicy socjalni podejmowali działania celem naprowadzenia rodziny na poszukiwanie dodatkowych źródeł dochodu (przykładowo podjęcie pracy dorywczej), a także wyczerpanie możliwości jakie osoba/rodzina posiada np. uzyskanie prawa do świadczeń rodzinnych, alimentów, świadczenia pielęgnacyjnego, świadczeń ZUS, stypendium itp. Ponadto prowadzono poradnictwo w zakresie możliwości uzyskania dodatkowego wsparcia dla osób/rodzin.

W przypadku osób bezrobotnych praca socjalna polega przede wszystkim na motywowaniu klienta do aktywnego poszukiwania pracy, zarejestrowania się w PUP, udzielaniu informacji o wolnych miejscach pracy (przeoglądanie stron internetowych), wsparcie w pisaniu dokumentów aplikacyjnych oraz rozmowy na temat predyspozycji oraz możliwości – często urealnianiu oczekiwań klientów.

Dożywianie dzieci w szkołach a także w czasie zajęć pozalekcyjnych lub innych pozalekcyjnych formach spędzania wolnego czasu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryglicach uczestniczył w realizacji rządowego programu wieloletniego *Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020*.

W roku 2017 udzielono pomocy w formie posiłku:

- liczba osób , którym przyznano decyzją świadczenia – 235,
- w tym dla dzieci – 235.

Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego.

W okresie sprawozdawczym realizowano powyższe zadanie poprzez współorganizację zimowiska „Zimowe zabawy z wyobraźnią” z programem profilaktycznym realizowanego we współpracy ze Szkołą Podstawową w Ryglicach, zasadniczym celem zajęć prowadzonych w dni wolne od nauki szkolnej było zapoznanie z zagrożeniami związanymi z nadużywaniem Internetu, komputera w tym grania w gry zarówno online jak też offline, wzbudzenie autorefleksji na temat czasu spędzanego w sieci oraz jego wpływ na pozostałe czynności, zapoznanie z różnorodnymi formami spędzania czasu wolnego bez mediów, rozwijanie zainteresowań, nabywanie nowych umiejętności, rozwijanie twórczej aktywności uczniów, rozwijanie umiejętności współpracy oraz wdrażanie do prozdrowotnego aktywnego spędzania czasu wolnego. Zimowisko „Ferie w Pałacu Pod Dębami” realizowane we współpracy z Ośrodkiem Kultury Filia w Zalasowej, Stowarzyszeniem Zalasowian, Biblioteką Publiczną Filia w Zalasowej, Klubem Seniora, Kołem Gospodyń Wiejskich, OSP, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym, Kołem Rękodzieła Artystycznego mające na celu rozwijanie pasji i zainteresowań dzieci, atrakcyjne zagospodarowanie czasu wolnego, promocję aktywnego spędzania czasu wolnego, kształtowanie umiejętności właściwej organizacji czasu wolnego, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych, wskazanie roli ruchu i czynnego wypoczynku w zachowaniu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej, wskazanie wartości płynących z rozwoju własnych zainteresowań, koleżeństwa i przyjaźni, kształtowanie zdolności organizacyjnych, wspieranie harmonijnego rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży, kształtowanie postawy wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu. W okresie wakacji realizowano projekt *Odjazdowe wakacje* w formie wycieczek z programem profilaktycznym, mający na celu promocję wśród dzieci i młodzieży zachowań prozdrowotnych oraz życie bez środków odurzających i przemocy. Program profilaktyczny obejmował szerokie spektrum oddziaływań mających na celu przeciwdziałanie rozwojowi niekorzystnych zjawisk dotyczących zarówno pojedyncze jednostki, jak i większe grupy społeczne. Podczas wyjazdów realizowano główne cele profilaktyki selektywnej i wskazującej koncentrując się na zapobieganiu problemom.

Realizowano także projekt socjalny *Razem odkrywamy nowe możliwości* skierowany do rodziców i dzieci do 16 roku życia z orzeczoną niepełnosprawnością, projekt obejmował cztery uzupełniające wzajemnie zadania: zajęcia jazdy konnej, grupę samopomocową dla rodziców, warsztaty plastyczne, gry i zabawy dydaktyczne. Nadrzędnym celem projektu było wzmocnienie więzi rodziców i dzieci, ułatwienie dostępu do rekreacji, aktywnego spędzania czasu wolnego osób niepełnosprawnych, integracja społeczna rodzin z terenu Gminy Ryglice. Pogłębienie wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców, wspieranie w rozwijaniu umiejętności wychowawczych, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku.

Wsparcie w zakresie edukacji.

Stypendia

W okresie sprawozdawczym 2017 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej wsparciem w zakresie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym objętych zostało:

- I – VI – 261 uczniów,
- IX – XII – 240 uczniów.

Dowóz dzieci do szkół na terenie gminy a także poza gminą w przypadku dzieci niepełnosprawnych.

Dowóz dzieci do szkół na terenie gminy a także poza gminą w przypadku dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością realizowany był przez Urząd Miejski w Ryglicach.

Działania na rzecz przeciwdziałania bezrobociu

Realizując wskazany powyżej cel udzielano wsparcia w ramach różnych form pomocy społecznej dla osób bezrobotnych oraz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto w ramach wsparcia udzielanego przez pracowników socjalnych kierowano osoby z grupy ryzyka, zagrożone marginalizacją zawodową i społeczną do Punktu Konsultacyjnego celem wsparcia psychologicznego.

Wspierano i udzielano pomocy osobom pozostającym bez zatrudnienia poprzez organizację prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych.

Przekazywano również informację o organizowanych przez Urząd Pracy szkoleniach, warsztatach, giełdach pracy, stażach. GOPS realizował zadanie dotyczące organizowania prac społecznie użytecznych, natomiast organizacją robót publicznych, prac interwencyjnych zajmował się Urząd Miejski.

W zakresie prac społecznie użytecznych osoby wykonywały prace porządkowe oraz prace pielęgnacyjne u osób starszych.

Ponadto GOPS podjął współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w sprawie wzajemnej wymiany informacji – Platforma SEPI.

Zapobieganie uzależnieniom dzieci i młodzieży

W ramach realizacji wyżej wymienionego celu GOPS realizował zadania ukierunkowane na kontynuację działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie wspomaganie młodzieży w utrzymaniu abstynencji, wdrażano programy profilaktyczne promujące postawy i umiejętności służące zdrowemu i trzeźwemu życiu, organizowano zajęcia w czasie wolnym dla dzieci i młodzieży z programami profilaktycznymi. W związku z powyższym zostały dofinansowane następujące działania:

- Zimowisko „Zimowe zabawy z wyobraźnią” z programem profilaktycznym realizowane we współpracy ze Szkołą Podstawową w Ryglicach, zasadniczym celem zajęć prowadzonych w dni wolne od nauki szkolnej było zapoznanie z zagrożeniami związanymi z nadużywaniem Internetu. Komputera w tym grania w gry zarówno online jak też offline, wzbudzenie autorefleksji na temat czasu spędzanego w sieci oraz jego wpływ na pozostałe czynności, zapoznanie z różnorodnymi formami spędzania czasu wolnego bez mediów, rozwijanie zainteresowań, nabywanie nowych umiejętności, rozwijanie twórczej aktywności uczniów, rozwijanie umiejętności współpracy oraz wdrażanie do prozdrowotnego aktywnego spędzania czasu wolnego.
- Zimowisko „Ferie w Pałacu Pod Dębami” realizowane we współpracy z Ośrodkiem Kultury Filia w Zalasowej, Stowarzyszeniem Zalasowian, Biblioteką Publiczną Filia w Zalasowej, Klubem Seniora, Kołem Gospodyń Wiejskich, OSP, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym, Kołem Rękodzieła Artystycznego mające na celu rozwijanie pasji i zainteresowań dzieci, atrakcyjne zagospodarowanie czasu wolnego, promocję aktywnego spędzania czasu wolnego, kształtowanie umiejętności właściwej organizacji czasu wolnego, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje

i innych, wskazanie roli ruchu i czynnego wypoczynku w zachowaniu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej, wskazanie wartości płynących z rozwoju własnych zainteresowań, koleżeństwa i przyjaźni, kształtowanie zdolności organizacyjnych, wspieranie harmonijnego rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży, kształtowanie postawy wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu.

- Realizowano projekt profilaktyczny *Nie zmarnuj swojego życia* prowadzony przez RYMcerzy skierowany do młodzieży, w ramach spotkań prowadzący przekazywali profilaktykę w przesłaniu, we własnych historiach walki z nałogami oraz swojej twórczości muzycznej w Szkołach na terenie Gminy Ryglice.
- Zorganizowano Happening w związku z realizacją kampanii społecznych „No promil – No problem”, „Przeciw Pijanym Kierowcom”, którego zasadniczym celem było zwrócenie uwagi na problem nietrzeźwych kierowców, uświadomienie skutków nieodpowiedzialnych zachowań oraz wyrażenie stanowczego sprzeciwu przez dzieci i młodzież wobec prowadzenia pojazdów pod wpływem środków psychoaktywnych, zmiana społecznego nastawienia wobec nietrzeźwych kierowców, wzmocnienie postawy krytycznej u pasażerów pojazdów, gdy kierowca wzbudza wątpliwości co do stanu trzeźwości.
- Zorganizowano warsztaty profilaktyczne dla 390 uczniów Szkół z terenu Gminy Ryglice o tematyce przeciwdziałania przemocy, niktynizmu ze szczególnym uwzględnieniem e-papierosów, dopalaczy.
- Przeprowadzono program profilaktyczny z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych skierowany do uczniów, rady pedagogicznej oraz rodziców i opiekunów. Programem objętych zostało 120 uczniów, 25 nauczycieli oraz 87 rodziców.
- Podjęto działania mające na celu włączenie się w działania realizowane w ramach kampanii społecznej NO PROMIL – NO PROBLEM mającej na celu ograniczenie na terenie Małopolski liczby osób pod wpływem środków psychoaktywnych za kierownicą oraz zmiana społecznego nastawienia wobec nietrzeźwych kierowców – wzmocnienie postawy krytycznej u pasażerów pojazdów, których kierowca wzbudza wątpliwości co do stanu trzeźwości.
- Przeprowadzono szkolenie skierowane do nauczycieli z terenu Gminy o tematyce stosowania mediacji w pracy nauczyciela, działaniami objęto 30 nauczycieli.
- Zorganizowano I Przegląd Spektakli Profilaktycznym Gminy Ryglice „Wolni od” mający na celu promocję zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji poprzez upowszechnianie

wzorów i postaw prozdrowotnych, zaangażowanie rodziców w oddziaływania profilaktyczne, pobudzanie kreatywnej postawy wykonawców w procesie zdobywania umiejętności ekspresji myśli i uczuć, zachęcanie uczestników do projektowania programu teatralnego i promocji własnych przedstawień scenicznych oraz promocja kultury żywego słowa oraz doskonalenie umiejętności obserwacji, świadomego odbioru i oceny przedstawień scenicznych. W wydarzeniu uczestniczyło 9 zespołów teatralnych ze szkół z terenu Gminy Ryglice.

- W okresie wakacji realizowano projekt „Odjazdowe wakacje” w formie wycieczek z programem profilaktycznym, mający na celu promocję wśród dzieci i młodzieży zachowań prozdrowotnych oraz życie bez środków odurzających i przemocy. Program profilaktyczny obejmuje szerokie spektrum oddziaływań mających na celu przeciwdziałanie rozwojowi niekorzystnych zjawisk dotyczących zarówno pojedyncze jednostki, jak i większe grupy społeczne. Podczas wyjazdów realizowano główne cele profilaktyki selektywnej i wskazującej koncentrując się na zapobieganiu problemom.
- Zakupiono i dystrybuowano wśród szkół z terenu Gminy materiały edukacyjne i informacyjne dotyczące tematyki uzależnień oraz przemocy.
- Zorganizowano konkurs plastyczny z zakresu profilaktyki uzależnień pn. *NIKOTYNA – POWIEDZ STOP* oraz *DOPALACZE – POWIEDZ STOP* skierowany do uczniów szkół z terenu Gminy Ryglice mający na celu wzrost poziomu wiedzy na temat negatywnych skutków stosowania dopalaczy i nikotyny, zainspirowanie do działania w zakresie profilaktyki dopalaczy i nikotyny, rozwijanie umiejętności wyrażania własnych przemyśleń i spostrzeżeń stosowania nikotyny i dopalaczy oraz ich skutków, a także rozwijanie umiejętności plastycznych.
- Zorganizowano szkolenia dla uczniów szkół z terenu Gminy Ryglice pn. *Nowe media a profilaktyka uzależnień gier, e-narkotyków, cyberprzemocy* oraz *Profilaktyka uzależnień - Internet gry komputerowe, serwisy społecznościowe, e-narkotyki*.
- Zorganizowano warsztaty i szkolenia profilaktyczne skierowane do uczniów klas 1-7 Szkoły Podstawowej, uczniów klas 2-3 Gimnazjum, uczniów Szkoły Ponadgimnazjalnej, Kadry Pedagogicznej oraz Rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy. Działaniami objętych zostało 843 uczniów 8 szkół z terenu Gminy Ryglice.

Udzielanie wsparcia rodzinom, w których występują problemy uzależnień oraz ochrona przed przemocą.

W przypadku osób/rodzin borykających się z problemem alkoholowym pracownicy socjalni motywują osoby do podjęcia leczenia odwykowego, kierują wnioski do GKRPA, na miarę możliwości np. poprzez niezapowiedziane wizyty w środowisku monitorują utrzymanie trzeźwości, zabezpieczają potrzeby rodziny m.in. wnioskowanie o zmianę formy pieniężnej świadczeń na niepieniężną.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, które reprezentują, podejmują współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Gminy Ryglice. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych lub społecznie. Porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości, udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli. Natomiast grupy robocze zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, według procedury Niebieskie Karty. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się jeden raz na kwartał.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 8 Niebieskich Kart, wszystkie karty zostały sporządzone przez Policję. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 zakończono 12 Niebieskich Kart.

Grupy robocze spotkały się 10 razy.

Członkami grup roboczych byli: pracownicy socjalni, dzielnicowy i inni funkcjonariusze policji, pedagodzy szkolni, asystent rodziny, psycholog, pielęgniarki środowiskowe.

Wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla wszystkich rodzin.

W zakresie realizacji wymienionego zadania przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Konsultacyjny realizując zadania szczegółowe:

- Realizowanie zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, alkoholizmowi i narkomanii oraz wspierania rodzin w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych.
- Udzielanie specjalistycznych porad w zakresie pomocy psychologicznej, pracy socjalnej oraz doradztwa prawnego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
- Współpraca z interwencyjnymi służbami.
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- Udzielanie pomocy w znalezieniu nowych sposobów radzenia sobie w trudnej sytuacji.
- Podejmowanie działań na rzecz przywrócenia ofierze przemocy domowej jak również członkom rodzin z problemem alkoholowym równowagi psychicznej.
- Wyrobienie umiejętności samodzielnego przezwyciężania sytuacji kryzysowych.
- Znalezienie schronienia oraz zapewnienie innym osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej.
- Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
- Udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych, socjalnych i profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy.
- Wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia.
- Motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego.
- Udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach wsparcia.
- Inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.
- Gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny.
- Współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie.

W roku 2017 w Punkcie Konsultacyjnym dyżury pełnił pracownik socjalny, konsultant do spraw uzależnień i przeciwdziałania przemocy oraz psycholog. Psycholog udzielał bezpłatnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla członków rodzin osób uzależnionych i dotkniętych przemocą. Pomoc i wsparcie psychologa oraz konsultanta do spraw uzależnień wskazuje, że wzrasta zainteresowanie tego rodzaju formą wsparcia. Zaobserwować można także wzrost świadomości wśród klientów Punktu, którzy coraz częściej otwarcie mówią o problemach oraz wykazują się gotowością do podejmowania działań celem poprawy sytuacji życiowej.

Udzielono 66 porad (stan na dzień 31.12.2017 r.) w tym:

- Terapeuta – 22 konsultacje,
- Psycholog – 44 konsultacje.

Przyznanie pomocy dla rodzin przeżywających trudności w formie pracy Asystenta rodziny.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony jest Asystent rodziny w wymiarze ½ etatu. Wsparciem Asystenta rodziny objęto rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych zgodnie z zapisem Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. O wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym 2017 tego rodzaju wsparciem objęto 9 rodzin.

Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze pomocy rodzinie w zakresie lepszego diagnozowania i rozwiązywania problemów.

Realizując przyjęty cel GOPS współpracuje z Sądem Rejonowym w Tarnowie, Jednostkami oświatowymi z terenu Gminy Ryglice, Placówkami Wsparcia Dziennego w zakresie wymiany informacji dotyczących występowania problemów rodzin. Ponadto pracownicy socjalni, asystent rodziny uczestniczyli w spotkaniach inicjowanych przez GOPS jak również inne instytucje w tym PCPR mających na celu wzajemną wymianę informacji oraz zacieśnienie współpracy w celu kompleksowej pomocy interdyscyplinarnej rodzinom.

Wprowadzanie innowacyjnych form pracy socjalnej z rodziną realizowanych w formie projektów socjalnych.

W obszarze realizacji zadań z zakresu wsparcia osób niepełnosprawnych realizowano w czasie wakacji projekt *Razem odkrywamy nowe możliwości* skierowany do dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością do 16 roku życia oraz ich rodziców z terenu Gminy Ryglice. Zasadniczym celem prowadzonego projektu było wzmocnienie więzi rodziców i dzieci, ułatwienie dostępu do rekreacji, aktywnego spędzania czasu wolnego osób niepełnosprawnych, integracja społeczna rodzin z terenu Gminy Ryglice. Pogłębienie wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców, wspieranie w rozwijaniu kompetencji rodzicielskich, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku. Projekt składał się z kilku uzupełniających się zadań, mianowicie zajęcia jazdy konnej, grupa samopomocowa dla rodziców, warsztaty plastyczne, gry i zabawy dydaktyczne.

W ramach projektu realizowano zadanie *Grupa samopomocowa dla rodziców* mająca na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców w obszarze opieki, komunikacji, rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami własnymi i dziecka, wyznaczania racjonalnych granic oraz kreatywnego wspierania rozwoju dziecka. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w przezwyciężaniu problemów wychowawczych bez użycia przemocy, nabycie wiedzy z zakresu wychowania i opieki nad dzieckiem, wzajemna wymiana doświadczeń, która może mieć istotny wpływ na poprawę relacji dziecko – rodzic – środowisko oraz rozwijanie umiejętności wspierania rozwoju dzieci z różnego rodzaju zaburzeniami.

W okresie wakacyjnym realizowano także zadanie pn. *Odjazdowe wakacje*, w formie wycieczek z programem profilaktycznym, mający na celu promocję wśród dzieci i młodzieży zachowań prozdrowotnych oraz życie bez środków odurzających i przemocy. Program profilaktyczny obejmował szerokie spektrum oddziaływań mających na celu przeciwdziałanie rozwojowi niekorzystnych zjawisk dotyczących zarówno pojedyncze jednostki, jak i większe grupy społeczne. Podczas wyjazdów realizowano główne cele profilaktyki selektywnej i wskazującej koncentrując się na zapobieganiu problemom. Działaniami w ramach realizacji zadania objęto 50 dzieci w wieku szkolnym pochodzących ze środowisk dysfunkcyjnych.

Ponadto realizowano projekt socjalny *Budżet domowy. Racjonalne zarządzanie środkami finansowymi* skierowany do rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz

korzystających z pomocy finansowej tutejszego Ośrodka mających trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, a w szczególności zarządzaniu budżetem. Zasadniczym celem było wskazanie zalet i korzyści wynikających z wprowadzania w życie zasad racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. Dostarczenie niezbędnych wiadomości pomocnych w planowaniu wydatków rodziny. Nabycie wiedzy ułatwiającej planowanie życia rodzinnego. Doskonalenie umiejętności zarządzania finansami domowymi, kontrolowania oraz planowania wydatków, wskazanie zalet, korzyści wynikających z wprowadzenia w życie zasad racjonalnego gospodarowania budżetem domowym.

Tematyka projektu obejmowała kwestię budżetu domowego, bilans przychodów, elementy dochodu, rodzaje wydatków, zasady planowania budżetu domowego, dyscyplina wydatków, prawa konsumenta oraz zasady oszczędzania pieniądza.

Warsztaty umiejętności wychowawczych dla wszystkich chętnych rodzin mających jakiegokolwiek problemy wychowawcze, a w szczególności dla rodzin doznających przemocy i tych rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował wymienione zadanie w formie projektu *Grupa Samopomocowa dla rodziców*, ponadto realizując wymienione zadanie pracownicy socjalni, asystent rodziny, pracownicy Punktu Konsultacyjnego we współpracy z jednostkami oświatowymi, instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, prowadzili działania na rzecz wzmacniania kompetencji wychowawczych w rodzinach borykających się z trudnościami, ponadto świadczone pomoc w formie rozmów indywidualnych, zakres działań dostosowano do aktualnych potrzeb rodzin.

Działania profilaktyczne na rzecz rodzin

Koordinowanie działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz rodzin.

Z obszarze realizacji wymienionego zadania podejmowano działania w ramach współpracy oraz bieżącej wymiany informacji z wszystkimi podmiotami pracującymi na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

Opracowanie i realizacja programów służących integracji wielopokoleniowej, zagospodarowania czasu wolnego.

W okresie sprawozdawczym 2017 realizowano projekt Ośrodek Wsparcia dla osób w podeszłym wieku w integracji z młodzieżą, realizacja wymienionego zadania została zlecona organizacji pozarządowej, stowarzyszeniu *My Pogórzanie*, które odpowiadając na zaproszenie do składania ofert przygotowało ofertę na prowadzenie tego zadania. Oferta zajęć prowadzonych w Klubach Seniora obejmowała zajęcia ruchowo – zdrowotne, zajęcia artystyczne, spotkania z ciekawymi ludźmi i specjalistami, wyjazdy integracyjne, kulturalne i rekreacyjne, integrację międzypokoleniową, zajęcia integracyjne i okolicznościowe. Celem organizowanych zajęć było zwiększenie aktywności osób starszych oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu, a także stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju pasji i zainteresowań, a także do integracji międzypokoleniowej.

W obszarze działań mających na celu integrację wielopokoleniową realizowano Program Wolontarystyczny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, którego nadrzędny cel zakładał integrację mieszkańców Gminy Ryglice wokół lokalnych problemów społecznych poprzez wykorzystanie ich aktywności na rzecz osób i grup wymagających wsparcia, uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy innych ludzi oraz wzbudzenie aktywności w zakresie niesienia pomocy potrzebującym, uaktywnienie społeczności lokalnej Gminy w obszarze dostrzegania problemów innych ludzi, kształtowanie postawy wolontariackiej szczególnie wśród młodych ludzi. Co więcej zaspokojenie potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i chorych, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez wolontariat, budowanie społeczeństwa obywatelskiego.

W realizacji programu uczestniczyło 40 wolontariuszy będących uczniami szkół z terenu Gminy Ryglice, w ramach realizacji porozumień wolontariusze wykonywali świadczenia takie jak pomoc osobom starszym w Ośrodkach Wsparcia dla osób w podeszłym wieku w Ryglicach, Zalasowej i Lubczy.

Realizowanie programów profilaktycznych udzielających wsparcia dla rodzin z problemami uzależnień oraz promujący zdrowy styl życia .

Zrealizowano program profilaktyczny z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych skierowany do dzieci i młodzieży oraz rodziców i opiekunów, działaniem objętych zostało 120 młodych osób oraz 87 rodziców i opiekunów.

Prowadzono prelekcje i warsztaty dla rodziców o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień, nowymi formami uzależnień oraz porozumienia z dzieckiem, rozwiązywania konfliktów, udzielania wsparcia dziecku, pełnienia roli pozytywnego wzorca.

Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych.

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorowali sytuację rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez wizyty w środowisku. Ponadto współpracowali z pedagogami szkolnymi w obszarze diagnozowania sytuacji szkolnej dziecka oraz występowania trudności edukacyjnych. W przypadku stwierdzenia zaniedbań wnioskowano o wsparcie rodziny w formie pracy asystenta rodziny.

Organizowanie narad, szkoleń, konferencji, spotkań informacyjnych mających na celu podejmowanie zintegrowanych działań na rzecz rodziny.

Organizowano narady, szkolenia w celu wymiany doświadczeń, promowania dobrych praktyk oraz podjęcia wspólnych działań na rzecz profilaktyki i leczenia uzależnień adresowane dla pracowników socjalnych, kuratorów, policji oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych oraz asystenta rodzin

Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny wzięli udział w szeregu szkoleń, konferencji celem podnoszenia kwalifikacji zawodowych w obszarze wspierania rodzin.

Podejmowanie akcji informacyjnych w celu pozyskania chętnych rodzin do pełnienia funkcji rodzin wspierających.

W obszarze wymienionego zadania realizowano akcję informacyjną, zamieszczono ogłoszenie o naborze w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń GOPS, sporządzono dokumentację dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej.

Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny.

Karta dużej rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ w instytucjach publicznych oraz w firmach prywatnych. Posiadacze wymienionej karty mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych, księgarni na terenie całego kraju. Celem programu jest ułatwienie dużym rodzinom dostępu do rekreacji oraz obniżenia kosztów codziennego życia. Realizacja wymienionego zadania w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ryglicach przedstawia się następująco:

- liczba rodzin posiadających przynajmniej jedną zamówioną Kartę – 263,
- liczba rodzin posiadających przynajmniej jedną aktywną Kartę – 260 (stan na dzień 31.12.2017).

Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej.

Działaniami w obszarze systemu pieczy zastępczej na terenie Gminy Ryglice objęto 5 dzieci w okresie sprawozdawczym 2017.

Lp.	Liczba dzieci	2017
1.	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych spokrewnionych	2
2.	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych	3
3.	Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0
Suma		5
Koszty Gminy Ryglice		36 967,77 zł

Na dzień 31 grudnia 2017 liczba dzieci zmniejszyła się o 1 ze względu na uzyskanie pełnoletniości oraz usamodzielnienie dziecka.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej albo instytucjonalnej pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed

umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a. 10% wydatków na opiekę i wychowanie – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- c. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka ze środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego oraz ze środków finansowanych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

Przy czym do wydatków tych zalicza się:

- 1) świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka,
- 2) dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka,
- 3) dofinansowanie do wypoczynku dziecka,
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka,
- 5) świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki oraz środki finansowe na pokrycie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka w rodzinnym domu dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka,
- 6) środki finansowe na pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie,
- 7) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, rodzina zastępcza niezawodowa lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka oraz środki finansowe związane ze zmianą tego lokalu,
- 8) świadczenie związane remontem lokalu mieszkalnego w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa lub jest prowadzony rodzinny dom dziecka,
- 9) wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka lub zajmujących się opieką i wychowaniem w rodzinnym domu dziecka,
- 10) świadczenie dla rodziny pomocowej.

Podsumowując przedstawione dane stwierdzić można, iż w roku 2017 na wysokim poziomie kształtowała się liczba środowisk dotkniętych problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, a także liczba rodzin niepełnych i wielodzietnych. W okresie sprawozdawczym 2017 Ośrodek Pomocy Społecznej podobnie jak w latach poprzednich, podejmowano różnorodne działania profilaktyczne skierowane do wymienionej grupy odbiorców, nastawione przede wszystkim na profilaktykę i przeciwdziałanie, jednakże występujące trudności i dysfunkcje mają charakter strukturalny, w wielu przypadkach także pokoleniowy, w związku z tym środowiska dotknięte tego typu dysfunkcjami wymagają działań długofalowych, nierzadko o charakterze terapeutycznym. Z uwagi na to wskazane jest stworzenie możliwości korzystania z poradnictwa specjalistycznego (psycholog, terapeuta, prawnik) oraz grup wsparcia dla rodziców.

Działania Jednostek Oświatowych Gminy Ryglice, Placówek Wsparcia Dziennego, Służby zdrowia, Policji, Kultury funkcjonujących na terenie Gminy Ryglice w zakresie realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Sprawozdanie Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Ryglicach dotyczące realizacji Uchwały Nr XIX/158/16 Rady Miejskiej w Ryglicach w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

Sposób realizacji	Realizowane działania	Źródło weryfikacji
1. Wsparcie interdyscyplinarne – współpraca wszystkich instytucji i służb wspierających rodziny.	udział pedagoga szkolnego w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,	Dokumentacja szkolna
2. Systematyczne diagnozowanie warunków życia oraz potrzeb rodzin o niskim statusie materialnym.	- spotkania szkoleniowe dla rodziców, pedagogizacja rodziców	
3. Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.	- przeprowadzanie wizyt domowych, prowadzenie wywiadu środowiskowego, - współpraca ze Placówką Wsparcia Dziennego w Ryglicach, - organizowanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin najuboższych i znajdujących się w trudnej sytuacji losowej, (dożywianie, świąteczne paczki) - współpraca z kuratorem społecznym, kuratorem zawodowym, Sądem Rodzinnym	
2. Dożywianie dzieci w szkołach a także w czasie zajęć pozalekcyjnych lub innych formach spędzania czasu wolnego	- finansowanie obiadów w stołówce szkolnej z funduszy GOPS dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej bądź losowej,	Dokumentacja szkolna
3. Wsparcie w zakresie edukacji		Dokumentacja szkolna

a) stypendia

b) dowóz dzieci do szkoły na terenie gminy, a także poza gminą w przypadku dzieci - 73 osoby korzysta z darmowego dowozu do szkoły niepełnosprawnych

2. Działania na rzecz przeciwdziałania bezrobociu:

Sposób realizacji	Realizowane działania	Źródła weryfikacji
1. Kierowanie osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym do Punktu Konsultacyjnego udzielającego wsparcia psychologicznego, a także innego udzielanego przez pracowników socjalnych	<p>indywidualne rozmowy z rodzicami wychowawcy lub do Punktu pedagoga, udzielającego wsparcia psychologicznego, a także innego udzielanego przez pracowników socjalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - zamieszczenie na stronie internetowej szkoły, kontaktów do instytucji gdzie można uzyskać fachową pomoc - organizowanie spotkań rodziców ze specjalistami z różnych dziedzin (np. psycholog, terapeuta) - zapoznavanie rodziców z ofertą placówek służących pomocą w trudnych sytuacjach wychowawczych i losowych 	Dokumentacja szkolna, strona lub www.spryglice.pl

3. Zapobieganie uzależnieniom dzieci i młodzieży

Sposób realizacji	Realizowane działania	Źródła weryfikacji
Realizowanie w szkołach na terenie gminy programów profilaktycznych w zakresie uzależnień dla dzieci, rodziców oraz warsztatów dla nauczycieli.	<p>lekcje wychowawcze nt. zagrożenia współczesnego świata: papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze,</p> <ul style="list-style-type: none"> - program dla dzieci kl. I- III „Nie pal przy mnie proszę”, - program dla młodzieży „Znajdź właściwe rozwiązanie”, - szkolenia dla nauczycieli nt. 	Dokumentacja szkolna

Procedury postępowania na terenie szkoły w sytuacjach zagrożenia,

- szkolenie dla nauczycieli
Współpraca szkoły z domem rodzinnym,

- przeprowadzenie akcji: Dzień Witaminowy, Tydzień Zdrowia, Festiwal Pasji

- spotkanie rodziców z funkcjonariuszem policji nt. bezpieczeństwo w sieci oraz niebezpieczne używki,

Organizowanie i finansowanie - zajęcia judo, wyjazdy na narty, Dokumentacja szkolna pozaszkolnych form spędzania łyżwy, wolnego czasu (zajęcia sportowo – rekreacyjne, zajęcia kulturalne)

- zajęcia taneczne, muzyczne, plastyczne,

- wycieczki, rajdy, zielona szkoła,

- współorganizowanie spotkań wielopokoleniowe (jesienna zaduma, dzień seniora, dzień matki, wieczór poezji, warsztaty dla rodziców)

Udzielanie wsparcia rodzinom w których występują problemy uzależnień oraz ochrona przed przemocą - indywidualne konsultacje z pedagogiem szkolnym, dyrektorem szkoły , wychowawców

Podejmowanie akcji profilaktycznych, informacyjnych, organizowanie konferencji -prowadzenie akcji bezpieczny w ruchu – noś

Dokumentacja szkolna

- promowanie zdrowia –
spotkanie rodziców z

pielęgniarką środowiskową nt
Kontroluj swoje zdrowie, a
wydłużysz je.

- promowanie zaleceń
Europejskiego Kodeksu walki z
rakiem – kolportaż ulotek
podczas zebrania z rodzicami,

- udział w konkursie wiedzy o
zdrowym stylu życia „Trzymaj
formę”

- zorganizowanie obchodów
Międzynarodowego Dnia
Telefonów Zaufania dla Dzieci i
Młodzieży

4. Wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego

Sposób realizacji	Realizowane działania	Źródła weryfikacji
Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze pomocy rodzinie w zakresie lepszego diagnozowania i rozwiązywania problemów	<ul style="list-style-type: none"> - stały kontakt pedagoga z pracownikiem socjalnym, asystentem rodzinnym, placówką wsparcia dziennego, - diagnoza logopedyczna uczniów z trudnościami w mowie, pisaniu, czytaniu - współpraca z poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Tuchowie i Tarnowie, - współpraca z Sądem Rodzinnym, kuratorem zawodowym i społecznym 	Dokumentacja Szkoły
Wprowadzanie innowacyjnych form pracy socjalnej z rodziną realizowanych w formie projektów socjalnych	Realizacja projektów edukacyjnych wspierających rozwój wiedzy, umiejętności interpersonalnych, komunikacji	Dokumentacja szkolna

między osobowej

1. Organizowanie spotkań Spotkania członków Dokumentacja szkolna edukacyjnych dla rodziców stowarzyszenia (wymiana doświadczeń i pogłębianie umiejętności wychowawczych)

2. Organizowanie wspólnych wyjazdów, promowanie spędzania wolnego czasu dla Festyn rodzinny, ogniska rodziców i dzieci. klasowe,

5. Działania profilaktyczne na rzecz rodzin.

Sposób realizacji	Realizowane zadanie	Źródła weryfikacji
Opracowanie i realizacja programów służącej integracji wielopokoleniowej, zagospodarowania wolnego czasu	Dzień seniora, dzień matki, festyn rodzinny, wycieczki, udział w uroczystościach czasu państwowych i kościelnych	Dokumentacja szkolna
Realizacja programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia	Działania w ramach programu Szkoła Promująca Zdrowie – tydzień zdrowia, dzień witaminowy, Udział w programach owoce w szkole, szklanka mleka, organizowanie wielu wycieczek , ognisk klasowych	Dokumentacja szkolna
Organizowanie narad, szkoleń, konferencji, informacji mających na celu zintegrowanych działań na rzecz rodziny.	Spotkanie z psychologiem nt. spotkań współpracy szkoły z domem rodzinnym, jak rozmawiać z nastolatkiem,	Dokumentacja szkoły
Wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dziecka.	Współorganizowanie akcji, uroczystości z GOPS, współorganizowanie Dnia Seniora, współpraca z Placówką	Dokumentacja szkoły

Wsparcia Dziennego

Sprawozdanie Zespołu Szkół w Lubczy dotyczące realizacji Uchwały Nr XIX/158/16 Rady Miejskiej w Ryglicach z dnia 31 marca 2016r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.	
Sposób realizacji	Działania
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie interdyscyplinarne – współpraca wszystkich instytucji i służb wspierania rodziny 2. Systematyczne diagnozowanie warunków życia oraz potrzeb rodzin o niskim statusie materialnym 3. Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (bezpieczeństwo socjalne) 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego • Prowadzenie diagnozy uczniów, w razie występujących problemów udzielanie wsparcia informacji gdzie można uzyskać pomoc
Dożywianie dzieci w szkołach, a także w czasie zajęć pozalekcyjnych lub innych pozalekcyjnych formach spędzania czasu wolnego	<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie dzieci i młodzieży nieodpłatnym dożywianiem z ramienia GOPS – średnia miesięczna 65 osób
Organizowanie i finansowanie wycieczek letniego i zimowego	
<p>Wsparcie z zakresie edukacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stypendia 2. Dowóz dzieci do szkół na terenie gminy Ryglice 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci korzystających z dowozu do szkoły – 70 osób
Zapobieganie uzależnieniom dzieci i młodzieży	
Realizowanie w szkołach na terenie gminy programów profilaktycznych w zakresie uzależnień dla dzieci, rodziców oraz warsztatów dla nauczycieli	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego • Udział w szkoleniach organizowanych przez GOPS • Rozprowadzanie wśród uczniów, rodziców, nauczycieli materiałów edukacyjnych dotyczących profilaktyki, otrzymywanych z GOPS

<p>Organizowanie i finansowanie pozaszkolnych form spędzania czasu wolnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie dodatkowych zajęć sportowych oraz kulturalnych dla dzieci i młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> — Zespół Folklorystyczny — Koło Muzyczne — Zajęcia Taneczne — Szkolne Koło Sportowe — Szkolny Klub Wolontariatu — Szkolne Koło Filmowe — Wyjazdy turystyczno – rekreacyjne — Zajęcia w Bibliotece Publicznej — Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza — Udział w zawodach i turniejach sportowych — Organizowanie uroczystości sportowych (Spotkanie z Okazji Dnia Matki i Ojca, Dnia Seniora, Festynu Rodzinnego)
<p>Podjęcie akcji profilaktycznych, informacyjnych, organizowanie konferencji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie programów profilaktyki – 12 programów • Organizowanie spotkań/szkoleń z profesjonalistami: <ul style="list-style-type: none"> — Spotkania z dietetykiem — Szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej — Spotkania z Policją — Spotkania z pedagogiem/psychologiem — Spotkania z doradcą zawodowym • Prowadzenie bazy danych kontaktowych miejsc, gdzie można uzyskać pomoc, dostępnej u pedagoga szkolnego • Prowadzenie zajęć wychowawczych z zakresu profilaktyki
<p>Wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego</p>	
<p>Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze pomocy rodzinie w zakresie lepszego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego • Udział w spotkaniach Zespołu

diagnozowania i rozwiązywania problemów	<p>Wychowawców</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział w szkoleniach i warsztatach
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców 2. Organizowanie wspólnych wyjazdów, proponowanie form spędzania czasu wolnego wspólnie dla rodziców i dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie spotkań z profesjonalistami podczas zebrań z rodzicami • Współpraca z „trójkami klasowymi”, Radą Rodziców – organizowanie wspólnych wigilii klasowych, wyjazdów rekreacyjno - turystycznych
Działania profilaktyczne na rzecz rodzin.	
Koordinowanie działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz rodzin	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca nauczycieli, pedagoga szkolnego, dyrekcji z placówkami współdziałającymi m. im. z Ośrodkiem Kultury, Biblioteką Publiczną, Policją, Placówkami Wsparcia Dziennego
Realizowanie programów profilaktyki udzielających wsparcia dla rodzin z problemami uzależnień oraz promujących zdrowy styl życia	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie zajęć sportowych pozalekcyjnych • Prowadzenie programów profilaktyki promujących zdrowy styl życia • Organizowanie konkursów i zawodów o tematyce zdrowotnej
Organizowanie narad, szkoleń, konferencji, spotkań informacyjnych mających na celu podejmowanie zintegrowanych działań na rzecz rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Udział pracowników szkoły, nauczycieli, pedagoga szkolnego w konferencjach, szkoleniach, warsztatach, studiach podyplomowych • Organizowanie szkoleń Rady Pedagogicznej
Wspieranie i promocje działań inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dziecka	<ul style="list-style-type: none"> • Udostępnianie osobom potrzebującym wsparcia niezbędnych informacji potrzebnych do rozwiązywania problemów • Diagnozowanie potrzeb i problemów

Sprawozdanie z Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Zalasowej

Za rok 2017

W Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Zalasowej podejmowano działania w zakresie realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

a) Systematyczne diagnozowanie sytuacji materialnej oraz potrzeb rodzin.

Szkoła zatrudnia pedagoga szkolnego, który monitoruje sytuacje życiowe naszych podopiecznych we współpracy z wychowawcami oraz nauczycielami. Rozpoznają oni na bieżąco sytuacje rodzinne dzieci od początku wychowania przedszkolnego po ostatnie klasy gimnazjum. Realizuje się to na podstawie obserwacji, wywiadów, rozmów i ankiet. Systematycznie odbywają się zebrania zespołu wychowawców. Trudne sytuacje losowe analizowane są natychmiast po otrzymaniu niepokojących sygnałów. Możliwie najszybciej diagnozuje się problem i poszukuje możliwości jego rozwiązania i udzielania pomocy ze strony szkoły. Praca pedagoga i wychowawców, także wychowawców świetlicy jest w tych sytuacjach nieoceniona.

b) Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Wychowawcy pedagog szkolny prowadzą rozmowy z rodzicami uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W ich trakcie pytają o najważniejsze potrzeby. Wskazują rodzicom sposoby pozyskania pomocy finansowej i rzeczowej w konkretnych instytucjach.

c) Dożywianie dzieci w szkołach.

Systematycznie prowadzone jest dożywianie w szkole. Dzieci potrzebujące objęte są dożywianiem nieodpłatnym (44 dzieci i uczniów). Wszystkie chętne dzieci mogą korzystać z dożywiania odpłatnego (73 –przedszkolaków i 255 dzieci i uczniów).

d) Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego.

Odbywają się rajdy do Lasu Tuchowskiego, na Brzanekę. Każdego roku odbywają się imprezy typu piknik rodzinny, Dzień Dziecka. W 201 roku organizowano półkolonię we współpracy ze wszystkimi instytucjami działającymi na terenie wsi np.: Biblioteka, Stowarzyszenie Zalasowian itp..

e) Dowóz dzieci do szkoły.

Organ prowadzący organizuje dowóz dzieci i uczniów zgodnie ze stosownymi przepisami.

2. Zapobieganie uzależnieniom dzieci i młodzieży poprzez:

a) Realizowanie w szkole programów profilaktycznych dla dzieci i rodziców w zakresie uzależnień.

W 2017 roku szkoła realizowała programy profilaktyczne i prozdrowotne: Certyfikat Szkoła Promująca Zdrowie, „Program dla szkół”- dotyczący nieodpłatnego dostarczania owoców i warzyw lub mleka i przetworów mlecznych do szkół, Akademia Kubusia Puchatka, fluoryzacja, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Śniadanie daje moc”. W szkole odbywają się pogadanki z pielęgniarką, dentystą, policjantem i strażakiem. Rodzice wysłuchali pogadanki nt bezpieczeństwa dzieci w Internecie. Ponadto rodzice są zapraszani do podejmowania wspólnie z dziećmi aktywnego wypoczynku, zabawy, udziału w konkursach, w rywalizacji sportowej, w uroczystościach szkolnych i patriotycznych.

b) Organizowanie i finansowanie pozaszkolnych form spędzania wolnego czasu (zajęcia sportowo-rekreacyjne, zajęcia kulturalne).

W szkole organizowane są wyjazdy na lekcje muzealne, noc naukowców i warsztaty historyczne oraz różnorodne zajęcia sportowe. Odwiedzamy miejsca pamięci narodowej, dbamy o cmentarz wojenny nr 166. Uczniowie mają możliwość wyjazdów na spektakle teatralne oraz seanse filmowe. Odbywały się również zajęcia sportowe prowadzone przez nauczycieli wychowania fizycznego w cyklu sobotnim.

c) Podejmowanie akcji profilaktycznych, informacyjnych:

Pokaz pierwszej pomocy i udział uczniów pokazach Udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej, uzyskanie certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie, akcje informacyjne adresowane do rodziców i uczniów na temat zalet i korzyści wypływających z czytania książek. Pogadanki dla rodziców, prowadzone przez policjanta oraz specjalistów na temat bezpieczeństwa w Internecie.

3. Wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego poprzez:

a) Współpracę z instytucjami działającymi w obszarze pomocy rodzinie w zakresie lepszego diagnozowania i rozwiązywania problemów.

Szkoła obejmuje uczniów z dysfunkcjami profesjonalną pomocą poprzez współpracę z pielęgniarkami środowiskowymi i z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie (badania, warsztaty). Ponadto w szkole prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno - kompensacyjne, logopedyczne.

b) Wprowadzenie innowacyjnych form pracy z rodziną, realizowanych w formie projektów społecznych.

W szkole realizujemy działania integrujące we wspólnej pracy, nauce i zabawie rodziców i dzieci, np. rodzinny konkurs wiedzy o zdrowym odżywianiu we współpracy z Ośrodkiem Zdrowia, rodzinna rywalizacja sportowa podczas obchodów Dnia Rodziny, udział w projekcie „Trzymaj Formę”, turnieje sportowe, konkursy plastyczno - techniczne.

c) Organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców.

Podczas zebrań z rodzicami odbywa się pedagogizacja rodziców i spotkania ze specjalistami w dziedzinie wychowania. Zaproszeni goście (logopeda, psycholog, pedagog, terapeuta, policjant)

udzielają wsparcia rodzicom. Każde zebranie wychowawcy z rodzicami stanowi doskonałą okazję do rozmów indywidualnych z rodzicami i pochylenia się nad dzieckiem i rodziną.

d) Organizowanie wspólnych wyjazdów, proponowanie form spędzenia wolnego czasu dla rodziców i dzieci.

W naszej szkole podejmowane są działania umożliwiające wspólne spędzanie czasu przez dzieci i rodziców:

- Dzień Rodziny w szkole i przedszkolu,
- wspólne wyjazdy do kina i teatru, na wycieczki
- Święto latawca
- wigilie klasowe
- konkursy plastyczne
- rodzinne turnieje sportowe
- Dzień Seniora
- Bieg odblaskowy w ramach BRD

4. Działania profilaktyczne na rzecz rodzin poprzez:

a) Realizowanie programów profilaktycznych udzielających wsparcia dla rodzin z problemami uzależnień oraz promujących zdrowy styl życia.

Szkoła otrzymała certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie, odbywały się konkursy plastyczne i uroczystości szkolne na ten temat, dzieci przygotowują również referaty, plakaty propagujące zdrowy styl życia.

b) Realizowanie programów służących integracji wielopokoleniowej, zagospodarowanie czasu wolnego.

W szkole realizowany jest Program Wychowawczo-Profilaktyczny, którego głównym założeniem jest kształtowanie u dzieci i młodzieży właściwych postaw, wzmacnianie więzi rodzinnych, zapobieganie zachowaniom agresywnym, profilaktyka uzależnień. Przykładem działania służącego integracji międzypokoleniowej jest coroczne spotkanie z okazji Dnia Seniora, wieczornice patriotyczne, działania podejmowane we współpracy z parafią.

Sprawozdanie Szkoły Podstawowej w Woli Lubeckiej dotyczące realizacji Uchwały Nr XIX/158/16 Rady Miejskiej w Ryglicach z dnia 31 marca 2016r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018

W ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Szkole Podstawowej w Woli Lubeckiej realizowano następujące zadania:

- Dożywianie dzieci w szkole.
- Program „Owoce w szkole”, „Szkłanka mleka”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Czyste powietrze wokół nas”.
- Dzieci objęte były opieką lekarską i pielęgniarską.
- Przedstawiciel policji przeprowadził w szkole pogadanki o bezpieczeństwie.
- We współpracy z Powiatową Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Tarnowie zorganizowano w szkole warsztaty dla uczniów klas VI – VII oraz ich rodziców na temat „Kształtowanie poczucia własnej wartości, akceptacji i tolerancji: budowanie więzi społecznych”. Warsztaty przeprowadzili pracownicy poradni.
- We współpracy z GOPS w Ryglicach i Instytutem Rozwoju i Edukacji Oddział w Rzeszowie zorganizowano warsztaty dla uczniów na temat cyberprzemocy. Na ten temat zorganizowano w szkole szkolenia dla rodziców i nauczycieli.

Organizowanie aktywnego wypoczynku:

- zajęcia na hali sportowej,
- wyjazdy na basen.

Rozwijanie zainteresowań:

- dzieci brały udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych, w zawodach sportowych na szczeblu gminnym i powiatowym. Odnosiły w nich sukcesy.
- Gminny Konkurs „Nikotyna – powiedz stop”.
- Gminny Konkurs Plastyczny – „Odblaskowa szkoła”.
- Gminny Konkurs „Dopalacze – powiedz stop”.

Dla dzieci potrzebujących zorganizowano w szkole opiekę świetlicową przed lekcjami i po lekcjach.

Integracja społeczna:

- Spotkanie przy szopce – pielęgnowanie tradycji świątecznych.
- Ogólnowiejski Dzień Seniora.

**Sprawozdanie z Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018
w Szkole Podstawowej w Kowalowej**

Szkoła Podstawowa w Kowalowej podejmowała działania w zakresie realizacji programu:

1. ***Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:***

a. ***Systematyczne diagnozowania warunków życia oraz potrzeb rodzin***

Diagnozą sytuacji życiowej dzieci i ich rodzin zajmują się wychowawcy poszczególnych klas oraz pozostali nauczyciele.

Diagnostują oni sytuacje dzieci na początku wychowania przedszkolnego, potem na rozpoczęcie I etapu edukacyjnego (kl. I) i na początku drugiego etapu edukacyjnego (kl. IV). Odbywa się to poprzez obserwacje, wywiady, rozmowy czy ankiety. Trudne sytuacje losowe omawiane są na zespołach wychowawców oraz na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, gdzie szuka się rozwiązania problemu i możliwości udzielania pomocy ze strony szkoły.

b. ***Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.***

Wychowawcy prowadzą rozmowy z rodzinami w trudnej sytuacji finansowej pytając o ich potrzeby i w razie konieczności jest doraźna pomoc, np. wyposażenie w środki czystości.

Dla dzieci z rodzin mniej zamożnych dosponsorowywane są wyjazdy ze środków Rady Rodziców lub indywidualnych sponsorów a także środków wygospodarowanych przez szkołę.

c. ***Dożywianie dzieci w szkołach.***

W szkole wydawane są ciepłe posiłki dla dzieci, których rodzice samodzielnie wpłacają za obiady lub spożywane posiłki refundowane są z GOPS-u.

d. ***Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego.***

Prowadzone jest koło sportowe, turystyczne. Odbywają się rajdy na Brzanę, Ostry Kamień, do Ieńniczówki. Co roku odbywają się imprezy typu festyn rodzinny, święto pieczonego ziemniaka, Dzień Dziecka, rozgrywki na szkolnych boiskach.

Finansowanie tych działań odbywa się z funduszy pozyskanych od sponsorów, z Rady Sołectkiej, wypracowanych przez szkołę i Radę Rodziców.

e. ***Dowóz dzieci do szkół na terenie gminy.***